

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย

กลุ่ม/งาน กลุ่มอนามัยแม่และเด็ก

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวธัญลักษณ์ ทองหล่อ

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุข

ชื่อผลงานวิชาการ/งานวิจัย : ผลการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กปีงบประมาณ 2562

จากข้อมูลรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับสถานการณ์งานอนามัยแม่และเด็กปี 2562 พบว่า มารดาตายจำนวนทั้งสิ้น 113 ราย คิดเป็นอัตราส่วนการตายมารดาเท่ากับ 20.3 ต่อการเกิดมีชีพแสนคน หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการดูแลก่อนคลอด 5 ครั้ง ตามเกณฑ์คุณภาพ ร้อยละ 82.06 ของหญิงหลังคลอดได้รับการดูแลครบ 3 ครั้งตามเกณฑ์ ร้อยละ 68.63 ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ ร้อยละ 16.33 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครั้งแรกก่อนหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์ ร้อยละ 81.9 หญิงตั้งครรภ์ได้รับไตรเฟอริติน ร้อยละ 74.62 หญิงตั้งครรภ์ที่วินิจฉัยว่าติดเชื้อซิฟิลิส ร้อยละ 0.26 อัตราทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย (Low Birth Weight Rate) เท่ากับ 9.89 ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ร้อยละ 7.54 อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน ร้อยละ 57.86 (HDC, 30 ก.ย. 2561)

ซึ่งล้วนแต่ส่งผลต่อการเติบโต พัฒนาการของทารกตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนถึงอายุ 2 ปี เป็นช่วงที่โครงสร้างสมองมีการพัฒนาสูงสุดทั้งการสร้างเซลล์สมอง และการเชื่อมโยงระหว่างเซลล์สมอง เกิดเป็นโครงข่ายเส้นใยประสาทนับล้าน เป็นผลให้เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างเซลล์สมอง ทำให้เด็กมีความสามารถในการเรียนรู้จดจำ อีกทั้งยังเป็นช่วงของการสร้างอวัยวะต่างๆ ส่งผลต่อระบบภูมิคุ้มกันต้านทานโรค ระบบเผาผลาญ ระบบทางเดินอาหาร ของร่างกายให้สมบูรณ์จึงจำเป็นต้องมีการดูแลส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ เพื่อให้การตั้งครรภ์และการคลอดมีคุณภาพ มารดาและทารกปลอดภัย ต่อเนื่องถึงการให้การดูแลเด็กปฐมวัยก้าวแรกของการส่งเสริมพัฒนาการให้ทารกเติบโตอย่างมีคุณภาพ คือการดูแลให้ทารกได้รับสารอาหารที่ดีที่สุดคือ นมแม่ ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้แนะนำว่า ควรให้ทารกได้กินนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน และหลังจากนั้นกินนมแม่ควบคู่กับอาหารตามวัยจนถึง 2 ปีหรือนานกว่านั้น

ส่วนปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาด้านสุขภาพของแม่และเด็ก ได้แก่การเข้าถึงบริการและคุณภาพบริการ ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานหรือแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในเรื่องการตายมารดาและทารก ซึ่งเป็นปัญหาระดับชาติและนานาชาติ ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาอนามัยแม่และเด็ก กรมอนามัยจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาการทางกาย สมอง และสังคม โดยถือว่าบริการอนามัยแม่และเด็กเป็นบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร โดยเริ่มตั้งแต่การดูแลครรภ์เพื่อให้การตั้งครรภ์และการคลอดมีคุณภาพ ส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้มารดาและทารกปลอดภัย ปราศจากภาวะแทรกซ้อน มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มารดาสามารถเลี้ยงดูและให้การดูแลเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งส่งเสริมให้ลูกมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัยอย่างองค์รวม มี

สุขภาพทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบริการของ
โรงพยาบาล เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานอนามัยแม่และเด็กปีงบประมาณ 2562 มีดังนี้

1. สัมมนาวิชาการอนามัยแม่และเด็กและการประชุมวิชาการสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กระดับนานาชาติ ครั้งที่ 11 ภายใต้หัวข้อ “ มหัทศจรร์ 1,000 วัน แรกของชีวิต เพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กเป็นเครื่องมือสำหรับครอบครัว ” จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12-14 ธันวาคม ซึ่งในปีนี้ กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพร่วมกับคณะกรรมการสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กระหว่างประเทศ โดยในปีี้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมอนามัย ในฐานะหน่วยงานหลักที่ส่งเสริมการใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ได้ร่วมกับเครือข่ายประเทศต่างๆ ประกาศรับรอง “ปฏิญญากรุงเทพฯด้วยสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับครอบครัวในการส่งเสริมความมหัทศจรร์ของ 1000 วันแรกแห่งชีวิตต่อไป

2. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ MCH Board ระดับประเทศ เพื่อลดการตายมารดา

ประธานในการประชุม นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ MCH Board ระดับประเทศ เพื่อลดการตายมารดา โดยมีรายงานผลการเฝ้าระวังการตายมารดา ปี 2561 การสรุปสาเหตุการตายมารดาและการลงรหัส ICD การอภิปรายการสืบสวนการตายมารดาเป็นรายเขต เพื่อเรียนรู้และวิเคราะห์เรื่องบริบท ข้อจำกัด การให้บริการงานอนามัยแม่และเด็กและงานป้องกันการตายมารดาในพื้นที่ รวมถึงการหาข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งหาแนวทางในการดำเนินงานพัฒนางานอนามัยแม่และเด็กต่อไป

3. การประชุมปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด เพื่อลดระดับการตายมารดา

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบและกระบวนการพัฒนาเครือข่ายบริการสุขภาพระดับจังหวัด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการดำเนินงานระดับเครือข่ายเพื่อลดการตายมารดา และการแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาตรฐานระหว่างศูนย์อนามัยและจังหวัดเพื่อค้นหาจุดแข็งและโอกาสพัฒนาเพื่อยกระดับการพัฒนาผ่านมาตรฐานเครือข่ายบริการสุขภาพระดับจังหวัด

4. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ให้การรักษาทางพันธุศาสตร์เพื่อป้องกันการเกิดทารกกลุ่มอาการดาวน์ (ครู ก.)

ในการประชุมครั้งนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการรักษาทางพันธุศาสตร์ เพื่อป้องกันการเกิดทารกกลุ่มอาการดาวน์ และมีความมั่นใจในการขยายต่อการจัดบริการการป้องกันการเกิดทารกกลุ่มอาการดาวน์ และมีการวางแผนเครือข่ายการดำเนินงานและขยายการดำเนินงานต่อไปในพื้นที่ และมีแผนแนวทางการดำเนินงานและการกำกับติดตามในพื้นที่ โดยมีบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขจาก ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 100 คน

5. เยี่ยมเสริมพลังงานอนามัยแม่และเด็กเพื่อลดการตายมารดา ณ จังหวัดอุบลราชธานี

นพ.ชัยพร พรหมสิงห์ ผู้ทรงคุณวุฒิ นพ.สราวุธ บุญสุข ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 10 พร้อมคณะ ได้ไปเยี่ยมเสริมพลังอนามัยแม่และเด็กเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนงานเพื่อลดการตายมารดา โดยมีประธานคณะกรรมการอนามัยแม่และเด็ก เครือข่าย รพช.พิบูลย์มังสาหาร คณะกรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับ ผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พบว่า ปัจจัยสำคัญในการลดการตายมารดา ได้แก่ 1. ทีมนำผู้บริหารให้ความสำคัญและมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน 2. การสร้างทีมงาน รพช. ที่เข้มแข็ง 3. การพัฒนาเครือข่ายทั้งแม่ข่าย-ลูกข่ายและมีความสัมพันธ์ที่ดี

6. การดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

6.1. กลไกคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๔ คณะ และคณะทำงาน 1 คณะ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 การจัดทำแผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563-2565)

เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้กฎหมายมีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กได้มีมติ ให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กขึ้น โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก จัดกระบวนการและยก (ร่าง) แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563-2565) ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขับเคลื่อนทางสังคม สื่อสารสาธารณะเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบเฝ้าระวังการละเมิดและการบังคับใช้กฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการการขับเคลื่อนกฎหมาย

6.3 การจัดทำหลักเกณฑ์ แนวทางและคู่มือ

เพื่อให้การตีความข้อกฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเป็นมาตรฐานในทางปฏิบัติแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ จึงดำเนินการออกแนวทางและคู่มือ ดังนี้

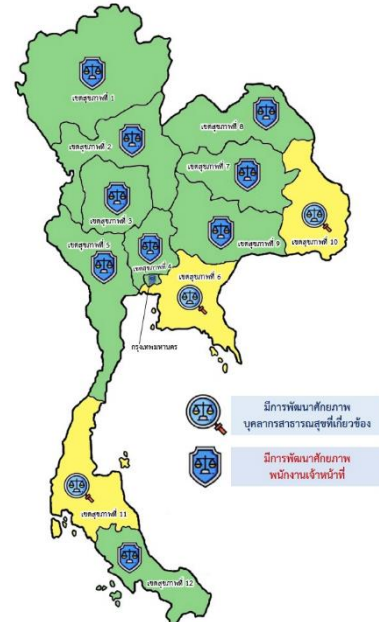
1. แนวทางและเกณฑ์ในการพิจารณาความแตกต่างที่ชัดเจนของฉลากอาหารสำหรับทารกและฉลากอาหารอื่นตามมาตรา 15
2. แนวทางและเกณฑ์ในการพิจารณาความแตกต่างอย่างชัดเจนและสามารถมองเห็นหรือแยกแยะได้โดยง่ายของฉลากอาหารเสริมสำหรับทารก จากฉลากอาหารสำหรับทารกและฉลากอาหารอื่นตามมาตรา ๒๖
3. คำชี้แจงเรื่องการสนับสนุนจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กตามมาตรา 21

นอกจากนี้ จัดทำคู่มือคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเป็นสื่อประกอบการสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชน และเป็นแนวทางในการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

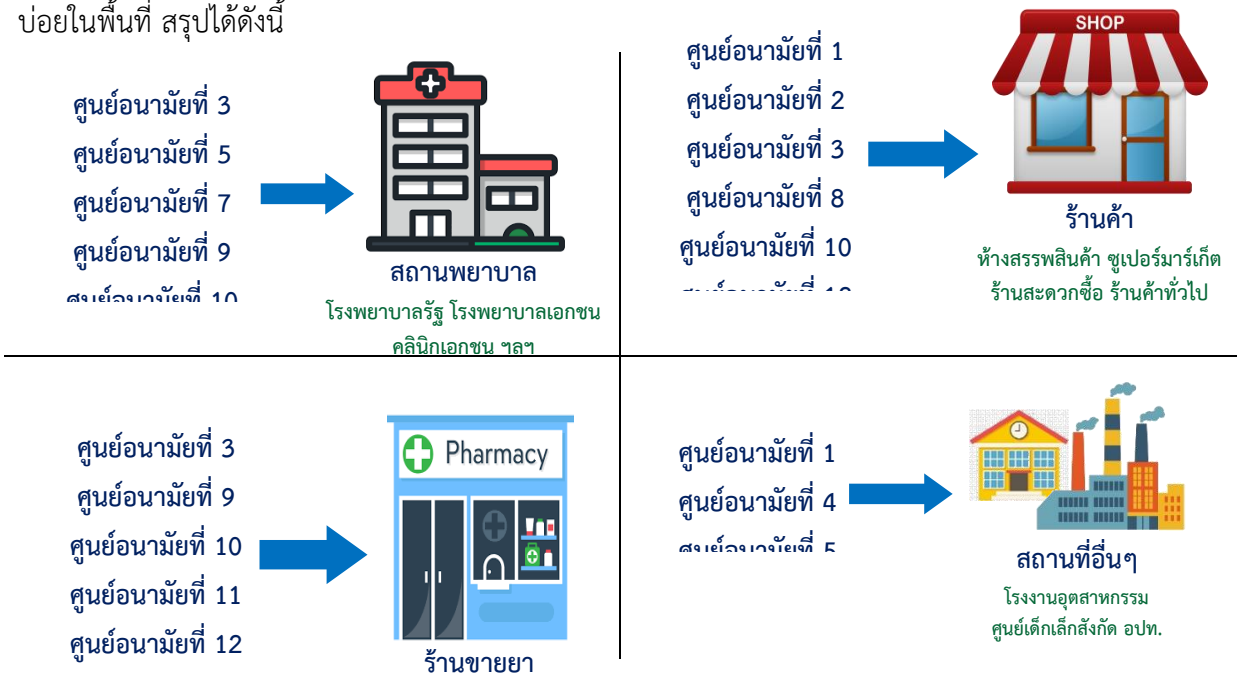
1. คำอธิบายพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นสื่อประกอบการสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชน
2. แนวทางคู่มือปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

6.4 การพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ มีอำนาจหน้าที่เฝ้าระวัง และตรวจสอบกรณีมีเหตุสงสัยว่ามีการกระทำผิดพระราชบัญญัติฯ และเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรสาธารณสุขมีความรู้ มีทักษะ และสามารถปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมอนามัยโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยเขต และสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมืองได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล รวมทั้งบุคลากรสาธารณสุขอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลแม่และเด็ก เช่น พยาบาลวิชาชีพ อาสาสมัครสาธารณสุข ฯลฯ

6.5 การติดตามเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ศูนย์อนามัยที่ 1-12 และสถาบันสุขภาพแห่งชาติ กรมอนามัยได้ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายเชิงรุก โดยการลงพื้นที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างน้อย ๒ ครั้งต่อปี โดยครอบคลุมสถานที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดกฎหมายได้บ่อย ได้แก่ เช่นห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายส่ง ร้านขายยา โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน โรงงานหรือสถานประกอบการ หรือการสุ่มสำรวจกิจกรรมที่พบบ่อยในพื้นที่ สรุปได้ดังนี้

7. การดำเนินงานการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

7.1. มาตรฐานโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่ลูก (BFHI)

ศูนย์อนามัยที่ 1-12 และสถาบันพัฒนาสุขภาพแห่งชาติร่วมแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงานมาตรฐานโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่ลูก วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และจัดทำแนวปฏิบัติการประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่ลูก ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ห้องฝากครรภ์ ห้องคลอด ห้องหลังคลอด และคลินิกเด็กดี ภายหลังจากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญ ปรับปรุงมาตรฐานให้เป็นไปตาม BFHI Guidance 2018 ของ WHO

7.2 ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการฝึกอบรมการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

กรมอนามัยและคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการฝึกอบรม “หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่” เพื่อพัฒนาศักยภาพพยาบาลที่ให้บริการด้านอนามัยแม่และเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะที่ถูกต้อง เพียงพอในการดูแล ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริม

สนับสนุน และปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้แม่และครอบครัวสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้สำเร็จ โดยกรมอนามัยมีการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนให้ทุกโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนจนถึงระดับ M2 มีพยาบาลที่ให้บริการด้านอนามัยแม่และเด็กในคลินิกนมแม่หรือหน่วยบริการที่เกี่ยวข้อง เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวฯ ด้วย

7.3. วรรณคดีส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสัปดาห์นมแม่โลก (World Breastfeeding Week)

นานาชาติได้ร่วมกันกำหนดให้ทุกวันที่ 1-7 สิงหาคมของทุกปีเป็นสัปดาห์นมแม่โลก หรือ World Breastfeeding Week โดยในปีนี้ กรมอนามัยร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ภายใต้แนวคิด “Empower Parents Enable breastfeeding เสริมพลังพ่อแม่ เพื่อนมแม่ยั่งยืน” เน้นย้ำให้ทุกคนในสังคมร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้เด็กทุกคนได้กินนมแม่ได้สำเร็จ กรมอนามัยมีการกำหนดมาตรการและดำเนินงานเพื่อปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างต่อเนื่อง ด้วย 3 มาตรการสำคัญ ดังนี้

1. การปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อปกป้องสิทธิและสุขภาพของเด็กทุกคนไม่ให้เสียโอกาสในการกินนมแม่ ผ่านการควบคุมวิธีการโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดให้เหมาะสม มีแนวทางการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนขับเคลื่อน การวางระบบเฝ้าระวังทั้งเชิงรุกและเชิงรับ และการพิจารณาเปรียบเทียบการกระทำผิด เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยการสื่อสารสร้างความรู้ ความเข้าใจผ่านสื่อช่องทางต่างๆ รวมถึงพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้ได้ตามมาตรฐานโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่ลูก และการพัฒนาศักยภาพพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพื่อให้มีทักษะความรู้ในการดูแล ให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ ดังนั้น จึงมั่นใจได้ว่าแม่จะได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ตั้งแต่ตั้งครรภ์ จนกระทั่งคลอด และกลับไปสู่นมแม่

3. การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยเข้าร่วมสนับสนุนด้านวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการจัดตั้งมมนมแม่ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายการจัดตั้งมมนมแม่ในสถานประกอบการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้แม่ที่กลับไปทำงานสามารถบิบบเก็บน้ำนมได้ รวมถึงขับเคลื่อนโครงการภาคีร่วมใจส่งรักส่งนมจากอกแม่สู่ลูกในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ โดยเป็นการเปิดรับนมแม่แช่แข็งจากทั่วประเทศและจัดส่งให้กับลูกโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

๘. โครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ด้วยกรมอนามัยร่วมกับองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNICEF) ดำเนินงานโครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก (Early Moments Matter on Mobile) ปี ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมสื่อสารที่ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กวัย ๐-๖ ปี สร้างการเริ่มต้นที่ดีแก่ชีวิตเด็ก มีข้อมูลใหญ่ (Big data) ที่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนทางนโยบายและสร้างระบบบริการความรู้ ให้หญิงตั้งครรภ์ พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยช่วยส่งเสริมให้เด็กทุกคนสามารถพัฒนา

เต็มตามศักยภาพและ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรกรมอนามัยในการบริหารจัดการ “เครือข่ายการสื่อสารกับผู้ปกครอง”

งบประมาณโครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก (Early Moments Matter on Mobile) ปี ๒๕๖๒ สนับสนุนจากองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNICEF) จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐.- บาท โดยเบิกจ่ายงบประมาณเป็นรายงวด จำนวน ๓ งวด ดังนี้

งวดที่ ๑) เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๕๒๐,๐๐๐.- บาท มีกิจกรรมดังนี้

๑. จัดจ้างเหมาบริการบุคคล ตำแหน่ง ผู้จัดการโครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ใช้งบประมาณจำนวน ๗๕,๐๐๐.- บาท

๒. การประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองที่มารับบริการในโรงพยาบาลรัฐ ๑๐,๐๐๐ แห่ง สามารถลงทะเบียนรับบริการได้ ใช้งบประมาณจำนวน ๔๒๗,๑๒๕.- บาท

๓. จัดนิทรรศการและกิจกรรมสัญจร ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ใช้งบประมาณจำนวน ๑๗,๘๗๕.- บาท

งวดที่ ๒) เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๓๑๐,๐๐๐.- บาท มีกิจกรรมดังนี้

๑. จัดจ้างเหมาบริการบุคคล ตำแหน่ง ผู้จัดการโครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน ๒๕๖๒ ใช้งบประมาณจำนวน ๗๕,๐๐๐.- บาท

๒. จัด Media Trip ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ใช้งบประมาณจำนวน ๗๒,๕๕๒.- บาท

๓. วิดีโอประชาสัมพันธ์ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ใช้งบประมาณจำนวน ๑๖๒,๐๐๐.- บาท

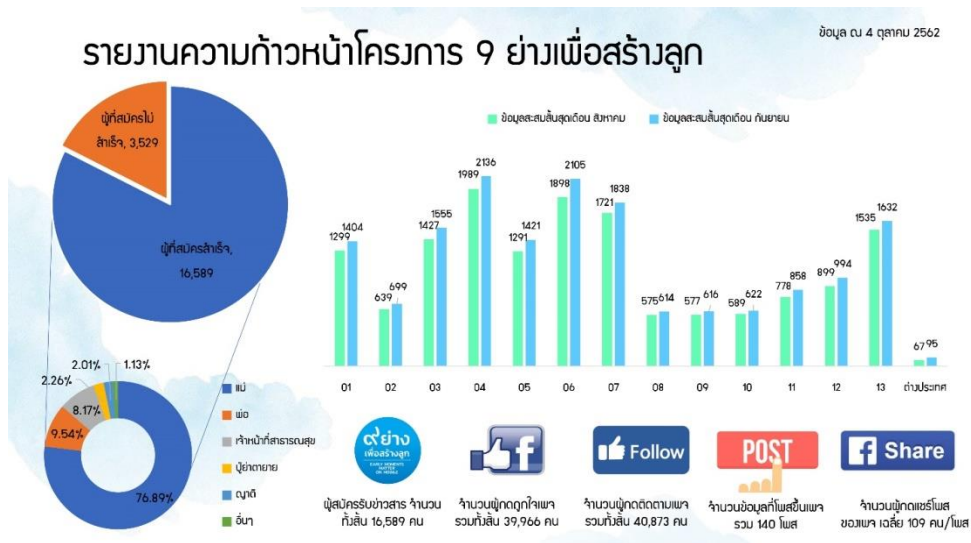
งวดที่ ๓) เดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๑๗๐,๐๐๐.- บาท มีกิจกรรมดังนี้

๑. จัดจ้างเหมาบริการบุคคล ตำแหน่ง ผู้จัดการโครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ใช้งบประมาณจำนวน ๗๕,๐๐๐.- บาท

๒. ประเมินการใช้งาน 9 อย่างเพื่อสร้างลูก โดยผู้รับบริการ ๘๐,๐๐๐.- บาท

๓. จัดนิทรรศการและกิจกรรมสัญจร ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ใช้งบประมาณจำนวน ๑๕,๐๐๐.- บาท

ผลการดำเนินงาน

ผู้สมัครรับข่าวสารจากโครงการผ่าน Facebook เพจ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ๑๖,๕๘๙ คน มีผู้กดถูกใจเพจ จำนวน ๓๙,๙๖๖ คน และมีผู้กดติดตามเพจจำนวน ๔๐,๘๗๓ คน โดยผู้ที่สมัครรับข่าวสารส่วนใหญ่มีสถานะเป็นแม่

มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๙ รองลงมาเป็นพ่อ คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๕ และมีสถานะเป็นเจ้าของที่
สาธารณสุขเป็นอันดับที่ ๓ คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๗

ปัญหา/อุปสรรค

๑. มีผู้ที่เข้ามาสมัครรับข้อมูลข่าวสารจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถสมัครได้สำเร็จ
๒. จำนวนผู้สมัครรับข้อมูลข่าวสารยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดไว้ (ร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเด็ก
เกิดมีชีพของปี ๒๕๖๑ หรือประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน)
๓. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขบางแห่งยังไม่ทราบ ไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของโครงการฯ

แนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. ประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการสมัครและปรับระบบให้สามารถช่วยสมัครรับข้อมูลได้ง่ายขึ้น
๒. ประสานขอการสนับสนุน ความร่วมมือ ให้การประชาสัมพันธ์โครงการกับทั้งผู้ตรวจราชการเขต
นายแพทย์สาธารณสุข โรงพยาบาลของรัฐ และเอกชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการ
ดูแลสตรีและเด็ก

ข้อมูลจาก 1. HDC กระทรวงสาธารณสุข (วันที่ 30 ก.ย. 2561)

2. PHIMS Program กรมอนามัย
3. ระบบเฝ้าระวังการตายมารดา สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย